

4. Úplné systémy spojek, rezoluce ve výrok. logice

Příklad 1. Dokažte, že následující množiny tvoří úplný systém spojek:

- a) $\{NOR\}$
- b) $\{NAND\}$

Řešení 1. Dokazujeme, že libovolnou pravdivostní funkci lze reprezentovat formulí obsahující pouze NOR .

Nejprve vytvoříme pro danou funkci formuli v UKNF (neexistuje-li, použijeme formuli reprezentující tautologii). Před tuto formuli dáme dvojí negaci a vypředávajeme jednu negaci dovnitř, pouze do jedné úrovně. Získáme tak formuli obsahující pouze disjunkce a negace. Postupujeme od vnitřních výrazů, vhodně závorkujeme a nahrazujeme výrazy s negacemi a disjunkcemi ekvivalentními výrazy s NOR (tj. $\neg A$ za $A NOR A$, $A \vee B$ za $(A NOR B) NOR (A NOR B)$).

Další zadání analogicky přes UDNF.

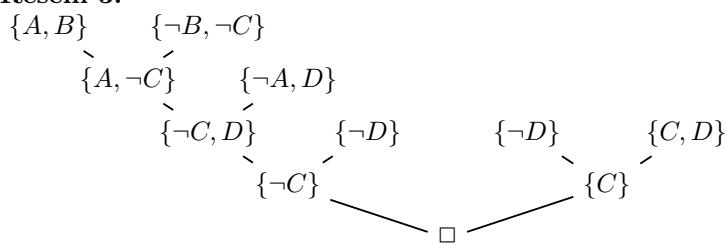
Příklad 2. Pomocí rezoluce ukažte, že platí logické vyplývání:

- $\neg p \vee q, \neg r \Rightarrow \neg q \models p \Rightarrow r$

Řešení 2. Závěr znegujeme, přidáme k předpokladům, převedeme na množinu klauzulí a pomocí rezoluce ukážeme nesplnitelnost.

Příklad 3. Vyvrátěte následující množinu formulí pomocí obecné rezoluce:
 $(A \vee B) \wedge (\neg B \vee \neg C) \wedge (\neg A \vee D) \wedge (\neg D) \wedge (C \vee D)$

Řešení 3.

Příklad 4. Pomocí lineární rezoluce ukažte, že následující formule je nesplnitelná (vytvořte alespoň dva různé důkazy):

- $S = (\neg A \vee \neg B \vee C) \wedge (A \vee B) \wedge (A \vee \neg C) \wedge (\neg A \vee B) \wedge (A \vee \neg B) \wedge (\neg A \vee \neg C) \wedge (A \vee C)$

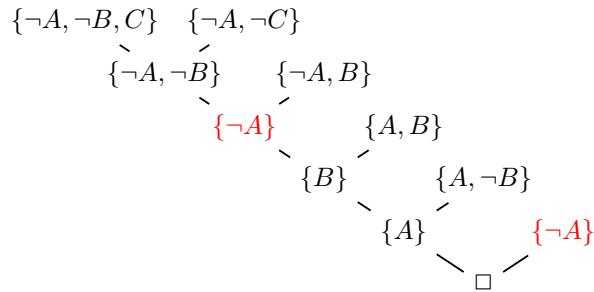
Lineární rezoluce: posloupnost $< C_0, B_0 >, \dots, < C_n, B_n >$, kde:

$$C_0 \in S \wedge (B_i \in S \vee B_i = C_j, j < i)$$

C_{i+1} je rezolventa C_i a B_i

$$C_{n+1} = []$$

Řešení 4.

Příklad 5. Pomocí LI rezoluce ukažte, že následující formule je nesplnitelná:
 $S = (q \vee \neg p \vee \neg r \vee \neg s) \wedge (p \vee \neg r \vee \neg s) \wedge (s \vee \neg r) \wedge (r) \wedge (\neg p \vee \neg q)$

LI (lineární vstupní) rezoluce $S = P \cup \{G\}$

$\langle G_0, C_0 \rangle, \dots, \langle G_n, C_n \rangle$, kde:

$G_0 = G \wedge \forall i : C_i \in P$ (takže $\forall i : G_i$ obsahuje pouze negativní)

G_{i+1} je rezezolventa G_i a C_i

$G_{n+1} = \emptyset$

Řešení 5. Zápis formule v množinovém tvaru: $\{\{q, \neg p, \neg r, \neg s\}, \{p, \neg r, \neg s\}, \{s, \neg r\}, \{r\}\} \cup \{\{\neg p, \neg q\}\}$

